

**Y Pwyllgor Deddfwriaeth,
Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad**

**Legislation, Justice and
Constitution Committee**

Senedd Cymru

Bae Caerdydd, Caerdydd, CF99 1SN

SeneddDCC@senedd.cymru

senedd.cymru/SeneddDCC

0300 200 6565

Welsh Parliament

Cardiff Bay, Cardiff, CF99 1SN

SeneddLJC@senedd.wales

senedd.wales/SeneddLJC

0300 200 6565

Y Gwir Anrhydeddus Mark Drakeford AS,
Prif Weinidog Cymru

29 September 2023

Annwyl Mark,

Y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad, 18 Medi 2023

Diolch eto am ddod i'n cyfarfod ar 18 Medi 2023. Rydym yn ddiolchgar am yr amser rydych wedi'i roi i'r Pwyllgor.

Fel y nodwyd ar ddiwedd y cyfarfod, mae nifer o gwestiynau yr oeddem yn awyddus i'w gofyn i chi ond nid oedd digon o amser ar eu cyfer. Hefyd, hoffem holi cwestiynau dilynol ar nifer o faterion a drafodwyd yn ystod y cyfarfod. Felly, byddem yn croesawu cael ymateb i'r cwestiynau yn yr Atodiad erbyn 17 Hydref 2023.

Yn gywir,

Huw Irranca-Davies

Huw Irranca-Davies

Cadeirydd

Dull o ddeddfu / rhaglen ddeddfwriaethol

Yn eich sesiwn dystiolaeth, gwnaethoch ddweud:

"...where I don't have the same anxieties, is when a UK piece of legislation is brought forward where the Welsh Government believe that this would allow us to legislate more quickly and more effectively than if we were to wait for an opportunity of a Welsh-only Bill in front of the Senedd to come forward. I think those occasions are relatively rare, but they've always been there; we've used those opportunities through the whole of the period. Now, they're generally the ones where we are able to spot those opportunities earlier.

I should say this very clearly to the committee: the Welsh Government doesn't go looking for these opportunities ... we are always reacting to whatever they [UK Government] decide to do. But sometimes, in the things they decide to do, there will be an opportunity that would benefit people in Wales, and where the prospects of a Bill coming in front of the Senedd are reasonably remote. In those circumstances, I don't think we should deny ourselves that opportunity because we somehow have a belief in principle that the only time legislation should ever be made for Wales is in Wales. When we do those things, it's likely to be that there will be the longest period for the Senedd to express a view, so I think that the democratic deficit and oversight anxieties are less." [[Cofnod y Trafodion](#), paragraffau 47-48].

Mae biliau a fyddai'n ymddangos yn rhan o'r categori hwn yn ymdrin â pholisi ar yr amgylchedd, diwygio lesddaliadau, diogelwch adeiladau, lles anifeiliaid (Bil y DU na aethpwyd ar ei drywydd), amddiffyniad rhag aflonyddu ar sail rhyw yn gyhoeddus, caffael, ffyniant bro ac adfywio, ac ardrethu annomestig.

Cwestiwn 1: Rydym yn cydnabod eich sylw nad yw Llywodraeth Cymru yn mynd i chwilio am gyfleoedd i ddefnyddio Biliau'r DU a'ch bod yn ymateb i benderfyniadau Llywodraeth y DU. Serch hynny, mae'n ymddangos bod yr ymateb hwnnw'n cynnwys canfod cyfleoedd i ddefnyddio Biliau'r DU.

- Nodwn eich sylwadau ym mharagraff 70 o Gofnod y Trafodion. Fodd bynnag, unwaith y bydd rhaglen ddeddfwriaethol Llywodraeth y DU wedi'i chyhoeddi, a allwch chi nodi sut y caiff hyn ei ystyried wrth benderfynu ar eich dull deddfwriaethol cyffredinol: eich rhaglen ddeddfwriaethol ar gyfer y Senedd, neu addasiadau iddi, gan gynnwys ar gyfer blynyddoedd i ddod a'r cyfle a ddarperir i wneud cyfraith y tu allan i Gymru?
- Mae Llywodraeth Cymru yn bwriadu cyflwyno o leiaf 8 Bil eleni. Beth yw'r nifer uchaf o Filiau y gall Llywodraeth Cymru eu cyflwyno mewn rhaglen flynyddol a pham yr oedd cyn lleied yn y ddwy flynedd gyntaf?

Cwestiwn 2: Ysgrifennodd y Cwnsler Cyffredinol atom ar [1 Mawrth 2022](#) a [4 Awst 2022](#) ynghylch dull Llywodraeth Cymru o ddefnyddio Biliau'r DU i ddeddfu mewn meysydd datganoledig. Yn y llythyr ym mis Awst, dywedodd: "Yn yr achosion hynny pan fu inni geisio darpariaeth, neu pan fyddwn yn

bwriadu cytuno ar ddarpariaeth ym Miliâu'r DU, mae'n ymrwymiad gennyf sicrhau bod y Senedd yn parhau i gael ei hysbysu pan ddaw'r cyfle ystyrion cyntaf, yn hytrach na chynnwys gwybodaeth yn y datganiad deddfwriaethol blynyddol." A fydddech cystal â gwneud ymrwymiad y bydd Gweinidogion Cymru yn hysbysu'r Senedd cyn gynted â phosibl eu bod naill ai wedi ceisio darpariaeth mewn Bil y DU neu eu bod yn bwriadu derbyn y cynnig gan Lywodraeth y DU i gynnwys darpariaeth ddatganoledig mewn Bil y DU? Rydym yn cydnabod nad oes angen i hyn fod ar ffurf memorandwm cydsyniad deddfwriaethol, a gallai ragflaenu'r broses cydsyniad deddfwriaethol ffurfiol.

Cwestiwn 3: Byddwch yn gwybod ein bod yn monitro cysylltiadau rhynglywodraethol ac yn craffu arnynt. Am y rheswm hwnnw, mae gennym ddiddordeb ym mhwy sy'n dechrau'r cyswllt o ran defnyddio Biliau'r DU i ddeddfu mewn meysydd datganoledig.

- Unwaith y byddwch wedi gweld cyfle i ddefnyddio Bil y DU, a yw'r Gweinidog perthnasol yn cysylltu â'i Weinidog cyfatebol i gychwyn trafodaethau?
- Sut mae Llywodraeth Cymru yn mynd ati i ofyn am ddarpariaethau ym Miliâu'r DU (er enghraifft, fel y digwyddodd gyda'r Bil Ardrethu Annomestig)?
- Sut mae Llywodraeth y DU yn eich gwahodd i gynnwys darpariaethau ym Miliâu'r DU?

Cwestiwn 4: Pan fydd Gweinidogion yn gwneud penderfyniadau ynghylch a ddylid argymhell i'r Senedd y dylai gydsynio i ddefnyddio Biliau'r DU, a allwch chi nodi pa feini prawf a ddefnyddir i benderfynu a yw defnyddio Biliau'r DU i wneud deddfwriaeth mewn maes datganoledig yn fwy synhwyrol a manteisiol na phasio deddfwriaeth yn y Senedd?

Cwestiwn 5: Pwy yn Llywodraeth Cymru sy'n gwneud y penderfyniadau ynghylch a ddylid argymhell i'r Senedd y dylai gydsynio i ddarpariaethau'n cael eu gwneud mewn meysydd datganoledig ym Miliâu'r DU? Ydych chi'n goruchwyllo'r penderfyniadau terfynol?

Cwestiwn 6: Sawl gwaith mae Llywodraeth Cymru wedi gwrthod cymryd rhan ym mhroses Bil yn dilyn gwahoddiad gan Lywodraeth y DU ar y sail y byddai'n fwy priodol i'r Senedd ei ddeddfu? A allwch chi roi manylion pob achlysur?

Cwestiwn 7: Yn eich tystiolaeth, wrth siarad am Lywodraeth y DU yn deddfu, dywedoch chi, "sometimes, in the things they decide to do, there will be an opportunity that would benefit people in Wales, and where the prospects of a Bill coming in front of the Senedd are reasonably remote."

- Pam ydych chi'n ystyried ei bod hi'n briodol bod y penderfyniad cychwynnol ynghylch yr hyn a fyddai o fudd i bobl Cymru yn nwylo Llywodraeth Cymru yn unig, ac felly yn atal y Senedd rhag cael rôl tan ddiwedd y broses, pan mai'r cyfan sydd ganddi yw pleidlais derfynol?
- Mae defnyddio Bil y DU i ddeddfu ar gyfer Cymru mewn meysydd datganoledig yn golygu osgoi gwaith craffu manwl gan y Senedd. Pam mae'n briodol atal y Senedd rhag cyflawni ei rôl ddeddfu, gan gynnwys y penderfyniad ynghylch a ddylid dirprwyo pwerau rheoleiddio i Weinidogion Cymru, a sut y gellid ystyried hynny'n synhwyrol ac yn fanteisiol?

- Pam fyddai'r siawns o Fil yn dod o flaen y Senedd yn rhesymol annhebygol, fel yr ydych wedi'i nodi, yn enwedig pan maen nhw'n ymwneud â blaenoriaethau i Lywodraeth Cymru, e.e. lles anifeiliaid, ardrethu annomestig, amddiffyn rhag aflonyddu ar sail rhyw yn gyhoeddus?

Cwestiwn 8: Sut bydd diwygio'r Senedd yn effeithio ar nifer y Biliau y byddai Llywodraeth Cymru yn gallu eu cyflwyno yn y dyfodol?

Cwestiwn 9: Pa baratodau mae Llywodraeth Cymru yn eu gwneud i gynyddu ei chapasiti deddfwriaethol ar gyfer y Seithfed Senedd?

Cwestiwn 10: Mae'r Pwyllgor yn ystyried cytundebau rhyngwladol anfasnachol, sef cytundebau yr ydych chi'n aml yn rhoi gwybodaeth ychwanegol i ni amdanynt. Yn eich barn chi, sut mae'r mecanweithiau rhynglywodraethol yn gweithredu yng nghyd-destun datblygu cytundebau rhyngwladol? A oes unrhyw newidiadau yr hoffech chi eu gweld?

Cwestiwn 11: Yn y sesiwn dystiolaeth, buom yn trafod perthynas Llywodraeth Cymru â'r UE a byddem yn ddiolchgar pe gallech nodi blaenoriaethau strategol Llywodraeth Cymru ar gyfer ei pherthynas â'r UE gan gynnwys mewn perthynas â gweithredu ac adolygu'r Cytundeb Masnach a Chydweithredu. (Cofnod y Trafodion 98-105).